

「すべての人の母である、
国境のない教会」

2015年「世界難民移住移動者」の日教皇メッセージ

2015.9.27

世界難民移住移動者

101st World Day of Refugees, Migrants and People on the Move 2015

2015年「世界難民移住移動者」の日司教メッセージ

「すべての人の母である、国境のない教会」

委員長 松浦悟郎

フランシスコ教皇はこれまで、特に北アフリカからボートでヨーロッパに押し寄せる難民についての支援を世界に呼びかけてきました。受け入れるヨーロッパの国々でも限界にきていますが、実際に命をかけて国を出る難民にはどこにも居場所がないからです。今年だけでボートが転覆して亡くなった人はすでに1800人を超しています。教皇の指摘するように、この問題を、もはやどこか一国だけで解決することはできません。「移住者がより人間らしい生活を送れるように移住のグローバル化に対処するためには、愛と協力をグローバル化しなければなりません。」

日本はどうでしょうか。ヨーロッパのようにボートで押し寄せる事ではなくても、2014年度には難民の申請者は過去最高の5,000人を超えたが、認定を受けたのはわずか11人でした。ちなみに同じ年、ドイツは11,000人、英国は9,500人、韓国は94人を難民として認定し、受け入れています。

「すべての人の母である、国境のない教会は、受容と連帯の文化を世界中に広めます。その文化の中では、役に立たない人、居場所のない人、使い捨てられる人などいません。」私たちはこの教皇の呼びかけに応え、誰もが大切にされ、安心して暮らせる「国境を越えた世界」になるように祈り、行動していきましょう。

日本カトリック難民移住移動者委員会 - J-CaRM

illustration & design 松本ルカ

Bishop Message for the World Day of Migrants and Refugees 2015 “Church without frontiers, Mother to all”

Pope Francis has been calling on the international community to extend support to refugees, in particular to the stream of boat people from North Africa heading for Europe. Although European countries are facing limits to the capacity to accept them, there is actually no place to stay for refugees who risk their lives in leaving home countries. So far this year alone, the number of victims has already exceeded 1,800 as their boats capsized in the Mediterranean. As indicated by the pontiff, we cannot solve this issue only with the efforts of a single country. *“It is necessary to respond to the globalization of migration with the globalization of charity and cooperation, in such a way as to make the conditions of migrants more humane.”*

How about Japan? Unlike Europe, we have no such stream of boat migrants. But applicants for refugee status in Japan topped 5,000 in fiscal 2014, a record high, while only 11 of them were approved. In the same year, Germany granted and received 11,000, while the United Kingdom 9,500, and South Korea 94.

“The Church without frontiers, Mother to all, spreads throughout the world a culture of acceptance and solidarity, in which no one is seen as useless, out of place or disposable.”

Let us respond to this call by the Pope as we pray and take action in efforts to realize “a world beyond frontiers,” where all people are cared for and can live in comfort and peace.

Catholic Commission of Japan for Refugees, Migrants and People on the Move
Matsuura Goro (Bishop of Nagoya), Chairperson

MENSAJE DEL OBISPO EN EL DIA MUNDIAL DE LOS EMIGRANTES Y REFUGIADOS 2015 “Iglesia sin Fronteras, Madre de todos”

El Papa Francisco ha hecho una llamada a la Comunidad Internacional para pedir apoyo para los emigrantes y refugiados y en particular los del norte de África que llegan a Europa en barcas. Sin embargo, los países europeos están poniendo límites a su capacidad de acogida para aceptarlos, y no encuentran un lugar de refugio a pesar de que ellos arriesgan su vida al salir de su propio país. Solamente en este año, el número de víctimas cuyas barcas naufragaron en el Mediterráneo, sobrepasa las 1.800. Como indicaba el Pontífice, este problema no puede solucionarlo un solo país. *“A la globalización de la Migración es necesaria la respuesta de la globalización de la caridad y la cooperación, de manera que los migrantes puedan vivir en condiciones más humanas.”*

Y, que tal Japón? Aunque los migrantes no vengan en barco como en Europa, en 2014, fueron más de 5000 las solicitudes que se hicieron para el status de refugiados, pero solamente 11 de ellas fueron aprobadas. En el mismo año, Alemania recibió 11.000, Gran Bretaña 9.500 y Corea del Sur 94.

“La Iglesia sin Fronteras, Madre de todos, extiende por el mundo una cultura de aceptación y solidaridad. En esa cultura, no puede haber una persona que no sea útil, que no haya lugar para ella, ni que se la use y después se tire.” Respondamos a la llamada del Papa y que nuestra oración y esfuerzo contribuyan a construir “un mundo sin fronteras” donde todos puedan vivir en paz.

Comisión Católica de Japón para Refugiados, Migrantes e Itinerantes
Presidente, Matsuura Goro (Obispo de Nagoya)

Mensagem do Bispo para o Dia Mundial do Migrante e do Refugiado – 2015 “Igreja sem fronteiras, Mãe de todos”

O Papa Francisco tem feito um apelo à comunidade internacional para ampliar a assistência aos refugiados, em particular aos que tem chegado à Europa de barcos procedentes do norte africano. Mesmo os países europeus que recebem, estão chegando ao limite, mas os refugiados arriscam as vidas deixando seus países porque realmente, não têm para onde ir. Somente neste ano, em naufrágio de barcos já morreram 1.800 pessoas. E como aponta o Papa Francisco, não podemos resolver este problema com os esforços de um só país.

“É necessário a globalização do amor e da solidariedade para dar uma resposta à globalização da migração, buscando medidas que ofereçam condições mais humanas aos migrantes.”

E como está o Japão diante desse problema? Não temos aqui os barcos de migrantes como na Europa, mas conforme as estatísticas, no ano fiscal de 2014, tivemos um recorde com solicitação de 5.000 refugiados, mas foram aprovados somente 11 pessoas; enquanto que neste mesmo ano, foram recebidos como refugiados na Alemanha 11.000, no Reino Unido 9.500 e na Coréia do Sul 94 pessoas.

“A igreja sem fronteiras, Mãe de todos, deseja que estenda no mundo a cultura da aceitação e da solidariedade, onde ninguém seja descartável ou sem lugar, onde ninguém seja visto como inútil.”

Vamos responder a esse apelo do Papa Francisco, através da oração e da ação por um mundo que ‘ ultrapasse as fronteiras’ onde todos sejam valorizados e possam viver com tranquilidade.

Comissão Católica do Japão, para os Refugiados, Migrantes e Pessoas em Movimento
Presidente - D. Goro Matsuura – Bispo de Nagoya

Mensahe ng Obispo para sa Pandaigdigang Araw ng mga Migrante at Refugees (2015) “Simbahan na walang Hangganan, Ina ng lahat”

Si Papa Fransisko ay humihimok sa internasyonal na kumunidad na palawigin ang suporta para sa mga refugees, particular sa daloy ng mga boat people galing Hilagang Afrika papuntang Europa. Bagama’t ang mga bansa sa Europa ay nagharap ng limitasyon sa bilang ng tatanggapin nila, ay wala talagang lugar para tirhan ng mga refugees na humarap sa panganib ng buhay sa kanilang paglisan sa pinanggalingang bansa. Sa taong ito nga lang, ang bilang ng mga biktima ay lumampas na ng 1,800 dahil ang kanilang barko ay lumubog sa Mediterranean. Ipinahiwatig ng Santo Papa, na hindi natin malulutas ang isyung ito sa pagsikap ng isang bansa lamang. “Kinakailangan tumugon sa globalisasyon ng pandarayuhan sa globalisasyon ng kawanggawa at kooperasyon, upang ang kalagayan ng mga migrante ay maging makatao.”

Sa Japan kaya? Hindi katulad sa Europa, wala tayong daloy ng mga barkong lulan ng mga migrante subalit may mga aplikante na humihiling ng refugee status sa Japan na umabot ng 5,000 sa piskal na taon 2014, napakataas na bilang, habang 11 lamang sa kanila ang inaprubahan. Sa taong iyon, ang Alemanya ay nagpahintulot at tumanggap ng 11,000 habang ang United Kingdom ay 9,500 at ang South Korea ay 94.

“Ang Simbahan na walang hangganan, Ina ng lahat, ay nagpalaganap sa buong mundo ng kultura ng pagtanggap, pagkakaisa, kung saan ay walang kahit isa na tataguriang walang silbi, hindi naaangkop o hindi kailangan.”

Tumugon tayo sa panawagan ng Santo Papa habang nananalangin at gumagawa ng aksyon sa pagsusumikap na maisakatuparan “ang mundo na lampas sa hangganan,” kung saan ang lahat ng tao ay kinakalingan at namumuhay ng matiwasa at mapayapa.

**Katolikong Komisyon ng Japan para sa mga Refugees, Migrante at Taong Naglalakbay
Matsuura Goro (Obispo ng Nagoya) Punong Tagapamahala**

2015 세계 난민 이주자의 날 주교 메시지 모든 이의 어머니이며, 국경이 없는 교회

지금까지 프란치스코 교황님은 북아프리카에서 보트로 유럽으로 넘어 오는 난민들에 대해 특별한 지원을 전세계에 요청하셨습니다. 그들을 받아들이는 유럽각국들도 한계에 달하고 있지만, 실제로 목숨을 걸고 조국을 탈출한 난민들에게는 어디에도 그들이 있을 장소가 없는 것이 현실입니다. 보트가 전복되어 생명을 잃은 사람들이 올 한해만 벌써 1800명을 넘고 있습니다. 교황님께서 지적하신 바와 같이 이 문제를 이제는 어느 한 나라에 의존해서 해결하려는 것은 불가능합니다.

“난민들이 보다 인간적인 생활을 보낼 수 있도록, 난민의 글로벌화에 대처하기 위해서는, 사랑과 협력을 세계화해야 합니다.”

일본은 어떻습니까? 유럽처럼 보트로 넘어 오는 일이 없다 해도, 2014년 난민신청자가 역대 최대인 5천명을 넘었습니다만, 난민으로서 인정받은 이는 겨우 11명에 불과 했습니다. 참고로 같은해, 독일은 11,000명, 영국은 9,500명, 한국은 94명을 난민으로서 인정하고, 그들을 받아들였습니다.

“모든 이의 어머니이며, 국경이 없는 교회는, 수용과 연대의 문화를 세계로 넓혀갑니다. 그 문화의 안에서는, 소용없는 사람, 있을 곳이 없는 사람, 쓰고 버려지는 사람 등은 없습니다.”

우리는 이 교황님의 요청에 응답하여, 누구든지 존중되고, 안심하고 살 수 있는 ‘국경을 넘어선 세계’가 될 수 있도록 기도하고 행동으로 옮기도록 해야 하겠습니다.

일본 가톨릭 난민 이주자 위원회
위원장 마츠우라 고로 주교

Thông điệp của Đức Giám Mục về ngày Tỵ Nạn và Di Dân Thế Giới (2015) “Một Giáo Hội không biên giới, Mẹ của mọi người”

Đức Thánh Cha Phanxicô, cho đến bây giờ, người đã kêu gọi toàn thế các cộng đồng trên thế giới dang rộng vòng tay giúp đỡ cho những người tỵ nạn, đặc biệt là những thuyền nhân đi từ Bắc Phi đến các nước Châu Âu. Thế nhưng các nước Âu Châu đã đón nhận họ một cách có giới hạn. Trên thực tế, những thuyền nhân này đã đổi cả mạng sống để rời khỏi xứ sở của họ, nhưng họ không có chỗ để dung thân. Chỉ trong năm nay, có khoảng 1.800 người đã bị thiệt mạng vì tai nạn chìm thuyền trên biển. Đức Thánh Cha cho rằng không có một đất nước nào có thể một mình đương đầu với những khó khăn liên quan tới vấn đề này. Ngài nói : “ Trước sự toàn cầu hóa của hiện tượng di dân, phải đáp lại bằng sự toàn cầu hóa của đức ái và hợp tác, hứa cho các điều kiện của những người di dân được nhân đạo hơn ”

Đối với nước Nhật thì sao ?, cũng giống như tình trạng Thuyền Nhân ở Châu Âu . Năm 2014 có khoảng 5.000 lá đơn nộp xin ở lại với lý do tỵ nạn, thế nhưng chỉ có 11 người chuẩn nhận . Cũng vào năm ấy, tại nước Đức có khoảng 11.000 người. Nước Anh có 9.500 người và Hàn Quốc có khoảng 94 người được nhận với tư cách là người tỵ nạn.

“ Giáo Hội không biên giới , Mẹ của mọi người , truyền bá trên thế giới văn hóa đón tiếp và liên đới . Văn hóa này chủ trương không được xem ai là người vô ích, vướng víu và không được loại trừ ai ”.

Chúng ta cùng nhau đón nhận lời kêu gọi của Đức Giáo Hoàng . Mọi người ai ai cũng đều được sống trong bình an và tôn trọng lẫn nhau . Hãy cùng nhau cầu nguyện cho “ một thế giới vượt biên giới ” sẽ trở thành hiện thực.

Phụ trách chương trình Tỵ Nạn và Di Dân Giáo Hội Nhật Bản
Giám Mục Matsura Goro (Giáo Phận Nagoya)

2015年「世界難民移住移動者の日」教皇メッセージ

「すべての人の母である、国境のない教会」

親愛なる兄弟姉妹の皆さん

イエスは「最高の福音宣教者であり、ご自身が福音そのものです」（教皇フランシスコ使徒的勅告『福音の喜び』209）。イエスはもっとも弱い人々、社会の片隅に追いやられた人々のことを特別に気遣っておられます。そして、わたしたち皆に対して、もっとも弱い立場にある人々に心を配り、とりわけ新しい形の貧困と隸属関係の犠牲となっている人々のうちに、ご自分の苦しんでいる顔を見いだすよう招いておられます。主はいいます。「おまえたちは、わたしが飢えていたときに食べさせ、のどが渴いていたときに飲ませ、旅をしていたときに宿を貸し、裸のときに着せ、病気のときに見舞い、牢にいたときに訪ねてくれた」（マタイ 25・35－36）。したがって、世の旅人であり、すべての人の母である教会は、イエス・キリストを愛すること、とりわけもっとも貧しく見捨てられた人々の中におられるイエスをあがめ、愛することを使命としています。こうした人々の中には、劣悪な生活条件やあらゆる種類の危険から逃れようとしている移住者や難民も間違なく含まれています。こうした理由により、今年の世界難民移住移動者の日のテーマを、「すべての人の母である、国境のない教会」とすることにしました。

教会は、「神は愛」（ヨハネ 4・8、16）であることを告げ知らせるために、両腕を広げてすべての人を分け隔てなく受け入れます。イエスは死んで復活した後、弟子たちにご自分をあかしし、喜びとあわれみの福音を告げ知らせるという使命を託しました。聖霊降臨の日、弟子たちは勇氣と熱意をもって高闕を出ました。聖霊の力が、弟子たちの疑惑や不安を取り除き、彼らの語っていることをすべての人が自分の故郷のことばで理解できるようにしたのです。教会は初めから、全世界に開かれた心をもった母です。教会には国境がありません。この使命は、二千年、続いています。教会がすべての人の母であることは、最初の数世紀にすでに宣教を通して伝えられていました。そして、教父の著作の中でその後、詳しく説明され、第二バチカン公会議で取り上げられました。公会議教父は、教会の本性を説明するにあたり、「母なる教会（Ecclesia Mater）」のことを述べています。「母なる教会は、彼らをすでに自分のものとして愛と配慮をもって迎え入れます」（『教会憲章』14）。

すべての人の母である、国境のない教会は、受容と連帯の文化を世界中に広めます。その文化の中では、役にたたない人、居場所のない人、使い捨てられる人などいません。キリスト教共同体は、こうした母性を十分に発揮しながら、道を整え、方向づけ、示します。そして、すべての人と共に忍耐強く歩み、祈りとあわれみのわざを通して人々に寄り添います。

このことは今日、とりわけ重要です。実際、移住が非常に広範囲に渡っている現在、多くの人々が恐れと願いが詰まったスーツケースを持って故郷を離れ、より人間らしい生活環境を求め、希望を抱きながら危険な旅に出ています。しかし、こうした移住に伴い、キリスト教共同体の中ですら、移住者の生活や、迫害と貧困の経緯を知らずに、疑いや敵意を抱いてしまうことが少なくありません。そうした場合の疑いと偏見は、困窮している異邦人を敬意と連帯をもって受け入れるという聖書のおきてと矛盾しています。

一方、イエスが見知らぬ人、苦しんでいる人、暴力と搾取の無実の犠牲者としてご自分を示されるとき、わたしたちは人間の悲惨さに触れるよう求める声と、イエスが残した愛のおきてを実践するよう求める声を、自分の良心の中に感じます。しかし、自分の本性上の弱さゆえに、「わたしたちは、主が受けた傷から用心深く距離を取ったキリスト者であろうとする誘惑を覚えることがあります」（『福音の喜び』270）。

わたしたちは、信仰と希望と愛から生じる勇気によって、人間の悲惨さと自分の間の隔たりを縮めることができます。イエス・キリストは、移住者、難民、強制移住者、亡命者の中にいるご自分に、わたしたちが

気づくのをいつも待っておられます。そして、こうした人々を通して、自分の財を分かち合い、時には手にした富の一部を差し出すよう呼びかけておられます。パウロ六世は、このことについて次のように述べました。「恵まれた人々は他の人々のために自分の持ち物の一部を惜しみなく分け与えるべきです」（教皇パウロ六世使徒的書簡『オクトジェジマ・アドヴェニエンス』23）。

多文化が共存する現代社会において、教会も、連帯と交わりと福音宣教のための新たな取り組みを行うよう促されています。実際、移住現象に対処するためには、民族間、文化間の平和的共存を確かなものとするのに必要な価値観を深め、強めなければなりません。多様性と、異なる背景や文化をもつ人々との分かち合いを尊重する寛容さだけでは十分ではありません。教会は、まさに国境をなくすために、また、「自己防衛的で臆病で無関心で差別的な態度を捨てて、出会いの文化に基づく態度をとる」ために尽力します。「よりよく、より正しく、より兄弟愛に満ちた世界を築くことができるは、出会いの文化だけです」（2014年世界難民移住移動者日教皇メッセージ）。

しかし、移住があまりにも広く行われているので、国家間、国際機関間で組織的な協力が積極的に行われなければ、それを有効に規制、管理することができなくなっています。移住は、すべての人に影響を及ぼしているからです。それは、その規模の大きさのためだけではありません。「引き起こされる社会、経済、政治、文化、ならびに宗教上の問題のため、そして国家および国際共同体に突きつける劇的な課題のため」でもあります（教皇ベネディクト十六世回勅『真理に根ざした愛』62）。

移住への対策の適否、方法、必要基準に関する国際レベルの論議がしばしば行われています。国際、国内、地域レベルの様々な機関や団体が、移住を通してよりよい生活を求める人々を助けるために精力的に活動しています。彼らの惜しみない、賞賛に値する努力にもかかわらず、より決定的で建設的な行動が必要とされています。全世界に及ぶ協力ネットワークを用いた行動、すべての人の尊厳と重要性の保護を基盤とする行動が求められます。こうした行動は、人身売買という恥すべき犯罪、基本的人権の侵害、あらゆる種類の暴力、抑圧、隸属状態との戦いにおいて、大きな成果を上げるはずです。しかし、共に行動するためには、次のことを認識しつつ、相互に助け合い、協力し、受け入れ、信頼することが求められます。「この現象の問題点に単独で対処できる国はどこにもありません。移住は現在、あまりに広範囲に広がっているために、入国と出国という二重の流れによってあらゆる大陸に影響を与えていたからです」（2014年世界難民移住移動者日教皇メッセージ）。

移住者がより人間らしい生活を送れるように移住のグローバル化に対処するためには、愛と協力をグローバル化しなければなりません。また、しばしば紛争や食糧不足によって引き起こされる状況、民族全体が母国を去ることを余儀なくされる状況を確実に改善するために、より一層、努力することも必要です。

移住者や難民との連帯は、より正しく公正な金融・経済秩序を世界規模で発展させるために必要な勇気と創造性を伴ったものでなければなりません。また、あらゆる真の発展にとって不可欠な条件である平和への取り組みも促進しなければなりません。

親愛なる移住者と難民の皆さん、皆さんには教会の中心に特別な場所があります。そして皆さんには、教会が心をより広く開くために、また教会が母であることを全人類家族に示すために貢献しています。信仰と希望を失わないでください。エジプトに逃れる聖家族を思い起しあいましょう。おとめマリアの母なる心と聖ヨセフの優しい心が、神は決して自分たちを見捨てないと信じ続けたように、皆さんも主において同じ希望を抱き続けることができますように。わたしは、皆さんをマリアとヨセフのご保護にゆだね、心から皆さんに使徒的祝福を送ります。

バチカンにて
2014年9月3日
教皇フランシスコ

MESSAGE OF HIS HOLINESS POPE FRANCIS FOR THE 101st WORLD DAY OF MIGRANTS AND REFUGEES (2015)

Church without frontiers, Mother to all

Dear Brothers and Sisters,

Jesus is “the evangelizer par excellence and the Gospel in person” (*Evangelii Gaudium*, 209). His solicitude, particularly for the most vulnerable and marginalized, invites all of us to care for the frailest and to recognize his suffering countenance, especially in the victims of new forms of poverty and slavery. The Lord says: “I was hungry and you gave me food, I was thirsty and you gave me drink, I was a stranger and you welcomed me, I was naked and you clothed me, I was sick and you visited me, I was in prison and you came to me” (Mt 25:35-36). The mission of the Church, herself a pilgrim in the world and the Mother of all, is thus to love Jesus Christ, to adore and love him, particularly in the poorest and most abandoned; among these are certainly migrants and refugees, who are trying to escape difficult living conditions and dangers of every kind. For this reason, the theme for this year’s World Day of Migrants and Refugees is: Church without frontiers, Mother to all.

The Church opens her arms to welcome all people, without distinction or limits, in order to proclaim that “God is love” (1 Jn 4:8,16). After his death and resurrection, Jesus entrusted to the disciples the mission of being his witnesses and proclaiming the Gospel of joy and mercy. On the day of Pentecost, the disciples left the Upper Room with courage and enthusiasm: the strength of the Holy Spirit overcame their doubts and uncertainties and enabled all to understand the disciples’ preaching in their own language. From the beginning, the Church has been a mother with a heart open to the whole world, and has been without borders. This mission has continued for two thousand years. But even in the first centuries, the missionary proclamation spoke of the universal motherhood of the Church, which was then developed in the writings of the Fathers and taken up by the Second Vatican Council. The Council Fathers spoke of Ecclesia Mater to explain the Church’s nature. She begets sons and daughters and “takes them in and embraces them with her love and in her heart” (*Lumen Gentium*, 14).

The Church without frontiers, Mother to all, spreads throughout the world a culture of acceptance and solidarity, in which no one is seen as useless, out of place or disposable. When living out this motherhood effectively, the Christian community nourishes, guides and indicates the way, accompanying all with patience, and drawing close to them through prayer and works of mercy.

Today this takes on a particular significance. In fact, in an age of such vast movements of migration, large numbers of people are leaving their homelands, with a suitcase full of fears and desires, to undertake a hopeful and dangerous trip in search of more humane living conditions. Often, however, such migration gives rise to suspicion and hostility, even in ecclesial communities, prior to any knowledge of the migrants’ lives or their stories of persecution and destitution. In such cases, suspicion and prejudice conflict with the biblical commandment of welcoming with respect and solidarity the stranger in need.

On the other hand, we sense in our conscience the call to touch human misery, and to put into practice the commandment of love that Jesus left us when he identified himself with the stranger, with the one who suffers, with all the innocent victims of violence and exploitation. Because of the weakness of our nature, however, “we are tempted to be that kind of Christian who keeps the Lord’s wounds at arm’s length” (*Evangelii Gaudium*, 270).

The courage born of faith, hope and love enables us to reduce the distances that separate us from human misery. Jesus Christ is always waiting to be recognized in migrants and refugees, in displaced persons and in exiles, and through them he calls us to share our resources, and occasionally to give up something of our

acquired riches. Pope Paul VI spoke of this when he said that “the more fortunate should renounce some of their rights so as to place their goods more generously at the service of others” (*Octogesima Adveniens*, 23). The multicultural character of society today, for that matter, encourages the Church to take on new commitments of solidarity, communion and evangelization. Migration movements, in fact, call us to deepen and strengthen the values needed to guarantee peaceful coexistence between persons and cultures. Achieving mere tolerance that respects diversity and ways of sharing between different backgrounds and cultures is not sufficient. This is precisely where the Church contributes to overcoming frontiers and encouraging the “moving away from attitudes of defensiveness and fear, indifference and marginalization ... towards attitudes based on a culture of encounter, the only culture capable of building a better, more just and fraternal world” (*Message for the World Day of Migrants and Refugees 2014*).

Migration movements, however, are on such a scale that only a systematic and active cooperation between States and international organizations can be capable of regulating and managing such movements effectively. For migration affects everyone, not only because of the extent of the phenomenon, but also because of “the social, economic, political, cultural and religious problems it raises, and the dramatic challenges it poses to nations and the international community” (*Caritas in Veritate*, 62).

At the international level, frequent debates take place regarding the appropriateness, methods and required norms to deal with the phenomenon of migration. There are agencies and organizations on the international, national and local level which work strenuously to serve those seeking a better life through migration. Notwithstanding their generous and laudable efforts, a more decisive and constructive action is required, one which relies on a universal network of cooperation, based on safeguarding the dignity and centrality of every human person. This will lead to greater effectiveness in the fight against the shameful and criminal trafficking of human beings, the violation of fundamental rights, and all forms of violence, oppression and enslavement. Working together, however, requires reciprocity, joint-action, openness and trust, in the knowledge that “no country can singlehandedly face the difficulties associated with this phenomenon, which is now so widespread that it affects every continent in the twofold movement of immigration and emigration” (*Message for the World Day of Migrants and Refugees 2014*).

It is necessary to respond to the globalization of migration with the globalization of charity and cooperation, in such a way as to make the conditions of migrants more humane. At the same time, greater efforts are needed to guarantee the easing of conditions, often brought about by war or famine, which compel whole peoples to leave their native countries.

Solidarity with migrants and refugees must be accompanied by the courage and creativity necessary to develop, on a world-wide level, a more just and equitable financial and economic order, as well as an increasing commitment to peace, the indispensable condition for all authentic progress.

Dear migrants and refugees! You have a special place in the heart of the Church, and you help her to enlarge her heart and to manifest her motherhood towards the entire human family. Do not lose your faith and hope! Let us think of the Holy Family during the flight in Egypt: Just as the maternal heart of the Blessed Virgin and the kind heart of Saint Joseph kept alive the confidence that God would never abandon them, so in you may the same hope in the Lord never be wanting. I entrust you to their protection and I cordially impart to all of you my Apostolic Blessing.

From the Vatican, 3 September 2014

FRANCISCUS

**MENSAGEM DO PAPA FRANCISCO
PARA O DIA MUNDIAL DO MIGRANTE E DO REFUGIADO – 2015**

"Igreja sem fronteiras, mãe de todos"

Queridos irmãos e irmãs!

Jesus é «o evangelizador por excelência e o Evangelho em pessoa» (*Exort. ap. Evangelii gaudium*, 209). A sua solicitude, especialmente pelos mais vulneráveis e marginalizados, a todos convida a cuidar das pessoas mais frágeis e reconhecer o seu rosto de sofrimento sobretudo nas vítimas das novas formas de pobreza e escravidão. Diz o Senhor: «Tive fome e destes-Me de comer, tive sede e destes-Me de beber, era peregrino e recolhestes-Me, estava nu e destes-Me que vestir, adoeci e visitastes-Me, estive na prisão e fostes ter comigo» (*Mt 25, 35-36*). Por isso, a Igreja, peregrina sobre a terra e mãe de todos, tem por missão amar Jesus Cristo, adorá-Lo e amá-Lo, particularmente nos mais pobres e abandonados; e entre eles contam-se, sem dúvida, os migrantes e os refugiados, que procuram deixar para trás duras condições de vida e perigos de toda a espécie. Assim, neste ano, o Dia Mundial do Migrante e do Refugiado tem por tema: Igreja sem fronteiras, mãe de todos.

Com efeito, a Igreja estende os seus braços para acolher todos os povos, sem distinção nem fronteiras, e para anunciar a todos que «Deus é amor» (*1 Jo 4, 8.16*). Depois da sua morte e ressurreição, Jesus confiou aos discípulos a missão de ser suas testemunhas e proclamar o Evangelho da alegria e da misericórdia. Eles, no dia de Pentecostes, saíram do Cenáculo cheios de coragem e entusiasmo; sobre dúvidas e incertezas, prevaleceu a força do Espírito Santo, fazendo com que cada um compreendesse o anúncio dos Apóstolos na própria língua; assim, desde o início, a Igreja é mãe de coração aberto ao mundo inteiro, sem fronteiras. Aquele mandato abrange já dois milénios de história, mas, desde os primeiros séculos, o anúncio missionário pôs em evidência a maternidade universal da Igreja, posteriormente desenvolvida nos escritos dos Padres e retomada pelo Concílio Vaticano II. Os Padres conciliares falaram de *Ecclesia mater* para explicar a sua natureza; na verdade, a Igreja gera filhos e filhas, sendo «incorporados» nela que «os abraça com amor e solicitude» (*Const. dogm. sobre a Igreja Lumen gentium*, 14).

A Igreja sem fronteiras, mãe de todos, propaga no mundo a cultura do acolhimento e da solidariedade, segundo a qual ninguém deve ser considerado inútil, intruso ou descartável. A comunidade cristã, se viver efectivamente a sua maternidade, nutre, guia e aponta o caminho, acompanha com paciência, solidariza-se com a oração e as obras de misericórdia.

Nos nossos dias, tudo isto assume um significado particular. Com efeito, numa época de tão vastas migrações, um grande número de pessoas deixa os locais de origem para empreender a arriscada viagem da esperança com uma bagagem cheia de desejos e medos, à procura de condições de vida mais humanas. Não raro, porém, estes movimentos migratórios suscitam desconfiança e hostilidade, inclusive nas comunidades eclesiais, mesmo antes de se conhecer as histórias de vida, de perseguição ou de miséria das pessoas envolvidas. Neste caso, as suspeitas e preconceitos estão em contraste com o mandamento bíblico de acolher, com respeito e solidariedade, o estrangeiro necessitado.

Por um lado, no sacrário da consciência, adverte-se o apelo a tocar a miséria humana e pôr em prática o mandamento do amor que Jesus nos deixou, quando Se identificou com o estrangeiro, com quem sofre, com todas as vítimas inocentes da violência e exploração. Mas, por outro, devido à fraqueza da nossa natureza, «sentimos a tentação de ser cristãos, mantendo uma prudente distância das chagas do Senhor» (*Exort. ap. Evangelii gaudium*, 270).

A coragem da fé, da esperança e da caridade permite reduzir as distâncias que nos separam dos dramas humanos. Jesus Cristo está sempre à espera de ser reconhecido nos migrantes e refugiados, nos deslocados e exilados e, assim mesmo, chama-nos a partilhar os recursos e por vezes a renunciar a qualquer coisa do nosso

bem-estar adquirido. Assim no-lo recordava o Papa Paulo VI, ao dizer que «os mais favorecidos devem renunciar a alguns dos seus direitos, para poderem colocar, com mais liberalidade, os seus bens ao serviço dos outros» [Carta ap. Octogesima adveniens (14 de Maio de 1971), 23].

Aliás, o carácter multicultural das sociedades de hoje encoraja a Igreja a assumir novos compromissos de solidariedade, comunhão e evangelização. Na realidade, os movimentos migratórios solicitam que se aprofundem e reforcem os valores necessários para assegurar a convivência harmoniosa entre pessoas e culturas. Para isso, não é suficiente a mera tolerância, que abre caminho ao respeito das diversidades e inicia percursos de partilha entre pessoas de diferentes origens e culturas. Aqui se insere a vocação da Igreja a superar as fronteiras e favorecer «a passagem de uma atitude de defesa e de medo, de desinteresse ou de marginalização (...) para uma atitude que tem por base a “cultura de encontro”, a única capaz de construir um mundo mais justo e fraterno» (Mensagem para o Dia Mundial do Migrante e do Refugiado - 2014).

Mas os movimentos migratórios assumiram tais proporções que só uma colaboração sistemática e concreta, envolvendo os Estados e as Organizações Internacionais, poderá ser capaz de os regular e gerir de forma eficaz. Na verdade, as migrações interpelam a todos, não só por causa da magnitude do fenómeno, mas também «pelas problemáticas sociais, económicas, políticas, culturais e religiosas que levantam, pelos desafios dramáticos que colocam à comunidade nacional e internacional» [Bento XVI, Carta enc. Caritas in veritate (29 de Junho de 2009), 62].

Na agenda internacional, constam frequentes debates sobre a oportunidade, os métodos e os regulamentos para lidar com o fenómeno das migrações. Existem organismos e instituições a nível internacional, nacional e local, que põem o seu trabalho e as suas energias ao serviço de quantos procuram, com a emigração, uma vida melhor. Apesar dos seus esforços generosos e louváveis, é necessária uma ação mais incisiva e eficaz, que lance mão de uma rede universal de colaboração, baseada na tutela da dignidade e centralidade de toda a pessoa humana. Assim será mais incisiva a luta contra o tráfico vergonhoso e criminal de seres humanos, contra a violação dos direitos fundamentais, contra todas as formas de violência, opressão e redução à escravidão. Entretanto trabalhar em conjunto exige reciprocidade e sinergia, com disponibilidade e confiança, sabendo que «nenhum país pode enfrentar sozinho as dificuldades associadas a este fenómeno, que, sendo tão amplo, já afecta todos os continentes com o seu duplo movimento de imigração e emigração» (Mensagem para o Dia Mundial do Migrante e do Refugiado - 2014).

À globalização do fenómeno migratório é preciso responder com a globalização da caridade e da cooperação, a fim de se humanizar as condições dos migrantes. Ao mesmo tempo, é preciso intensificar os esforços para criar as condições aptas a garantirem uma progressiva diminuição das razões que impelem populações inteiras a deixar a sua terra natal devido a guerras e carestias, sucedendo muitas vezes que uma é causa da outra.

À solidariedade para com os migrantes e os refugiados há que unir a coragem e a criatividade necessárias para desenvolver, a nível mundial, uma ordem económico-financeira mais justa e equitativa, juntamente com um maior empenho a favor da paz, condição indispensável de todo o verdadeiro progresso.

Queridos migrantes e refugiados! Vós ocupais um lugar especial no coração da Igreja e sois uma ajuda para alargar as dimensões do seu coração a fim de manifestar a sua maternidade para com a família humana inteira. Não percais a vossa confiança e a vossa esperança! Pensem na Sagrada Família exilada no Egito: como no coração materno da Virgem Maria e no coração solícito de São José se manteve a confiança de que Deus nunca nos abandona, também em vós não falte a mesma confiança no Senhor. Confiovos à sua protecção e de coração concedo a todos a Bênção Apostólica.

Vaticano, 3 de Setembro de 2014.

FRANCISCO

**MENSAJE DEL SANTO PADRE FRANCISCO
PARA LA JORNADA MUNDIAL DEL EMIGRANTE Y DEL REFUGIADO 2015**

«Una Iglesia sin fronteras, madre de todos»

Queridos hermanos y hermanas:

Jesús es «el evangelizador por excelencia y el Evangelio en persona» (*Exhort. ap. Evangelii gaudium*, 209). Su solicitud especial por los más vulnerables y excluidos nos invita a todos a cuidar a las personas más frágiles y a reconocer su rostro sufriente, sobre todo en las víctimas de las nuevas formas de pobreza y esclavitud. El Señor dice: «Tuve hambre y me disteis de comer, tuve sed y me disteis de beber, fui forastero y me hospedasteis, estuve desnudo y me vestisteis, enfermo y me visitasteis, en la cárcel y vinisteis a verme» (Mt 25,35-36). Misión de la Iglesia, peregrina en la tierra y madre de todos, es por tanto amar a Jesucristo, adorarlo y amarlo, especialmente en los más pobres y desamparados; entre éstos, están ciertamente los emigrantes y los refugiados, que intentan dejar atrás difíciles condiciones de vida y todo tipo de peligros. Por eso, el lema de la Jornada Mundial del Emigrante y del Refugiado de este año es: Una Iglesia sin fronteras, madre de todos.

En efecto, la Iglesia abre sus brazos para acoger a todos los pueblos, sin discriminaciones y sin límites, y para anunciar a todos que «Dios es amor» (1 Jn 4,8,16). Después de su muerte y resurrección, Jesús confió a sus discípulos la misión de ser sus testigos y de proclamar el Evangelio de la alegría y de la misericordia. Ellos, el día de Pentecostés, salieron del Cenáculo con valentía y entusiasmo; la fuerza del Espíritu Santo venció sus dudas y vacilaciones, e hizo que cada uno escuchase su anuncio en su propia lengua; así desde el comienzo, la Iglesia es madre con el corazón abierto al mundo entero, sin fronteras. Este mandato abarca una historia de dos milenarios, pero ya desde los primeros siglos el anuncio misionero hizo visible la maternidad universal de la Iglesia, explicitada después en los escritos de los Padres y retomada por el Concilio Ecuménico Vaticano II. Los Padres conciliares hablaron de Ecclesia mater para explicar su naturaleza. Efectivamente, la Iglesia engendra hijos e hijas y los incorpora y «los abraza con amor y solicitud como suyos» (*Const. dogm. sobre la Iglesia Lumen gentium*, 14).

La Iglesia sin fronteras, madre de todos, extiende por el mundo la cultura de la acogida y de la solidaridad, según la cual nadie puede ser considerado inútil, fuera de lugar o descartable. Si vive realmente su maternidad, la comunidad cristiana alimenta, orienta e indica el camino, acompaña con paciencia, se hace cercana con la oración y con las obras de misericordia.

Todo esto adquiere hoy un significado especial. De hecho, en una época de tan vastas migraciones, un gran número de personas deja sus lugares de origen y emprende el arriesgado viaje de la esperanza, con el equipaje lleno de deseos y de temores, a la búsqueda de condiciones de vida más humanas. No es extraño, sin embargo, que estos movimientos migratorios susciten desconfianza y rechazo, también en las comunidades eclesiales, antes incluso de conocer las circunstancias de persecución o de miseria de las personas afectadas. Esos recelos y prejuicios se oponen al mandamiento bíblico de acoger con respeto y solidaridad al extranjero necesitado.

Por una parte, oímos en el sagrario de la conciencia la llamada a tocar la miseria humana y a poner en práctica el mandamiento del amor que Jesús nos dejó cuando se identificó con el extranjero, con quien sufre, con cuantos son víctimas inocentes de la violencia y la explotación. Por otra parte, sin embargo, a causa de la debilidad de nuestra naturaleza, «sentimos la tentación de ser cristianos manteniendo una prudente distancia de las llagas del Señor» (*Exhort. ap. Evangelii gaudium*, 270).

La fuerza de la fe, de la esperanza y de la caridad permite reducir las distancias que nos separan de los dramas humanos. Jesucristo espera siempre que lo reconozcamos en los emigrantes y en los desplazados, en los refugiados y en los exiliados, y asimismo nos llama a compartir nuestros recursos, y en ocasiones a renunciar a

nuestro bienestar. Lo recordaba el Papa Pablo VI, diciendo que «los más favorecidos deben renunciar a algunos de sus derechos para poner con mayor liberalidad sus bienes al servicio de los demás» (Carta ap. Octogesima adveniens, 14 mayo 1971, 23).

Por lo demás, el carácter multicultural de las sociedades actuales invita a la Iglesia a asumir nuevos compromisos de solidaridad, de comunión y de evangelización. Los movimientos migratorios, de hecho, requieren profundizar y reforzar los valores necesarios para garantizar una convivencia armónica entre las personas y las culturas. Para ello no basta la simple tolerancia, que hace posible el respeto de la diversidad y da paso a diversas formas de solidaridad entre las personas de procedencias y culturas diferentes. Aquí se sitúa la vocación de la Iglesia a superar las fronteras y a favorecer «el paso de una actitud defensiva y recelosa, de desinterés o de marginación a una actitud que ponga como fundamento la “cultura del encuentro”, la única capaz de construir un mundo más justo y fraternal» (Mensaje para la Jornada Mundial del Emigrante y del Refugiado 2014).

Sin embargo, los movimientos migratorios han asumido tales dimensiones que sólo una colaboración sistemática y efectiva que implique a los Estados y a las Organizaciones internacionales puede regularlos eficazmente y hacerles frente. En efecto, las migraciones interpelan a todos, no sólo por las dimensiones del fenómeno, sino también «por los problemas sociales, económicos, políticos, culturales y religiosos que suscita, y por los dramáticos desafíos que plantea a las comunidades nacionales y a la comunidad internacional» (Benedicto XVI, Carta enc. Caritas in veritate, 29 junio 2009, 62).

En la agenda internacional tienen lugar frecuentes debates sobre las posibilidades, los métodos y las normativas para afrontar el fenómeno de las migraciones. Hay organismos e instituciones, en el ámbito internacional, nacional y local, que ponen su trabajo y sus energías al servicio de cuantos emigran en busca de una vida mejor. A pesar de sus generosos y laudables esfuerzos, es necesaria una acción más eficaz e incisiva, que se sirva de una red universal de colaboración, fundada en la protección de la dignidad y centralidad de la persona humana. De este modo, será más efectiva la lucha contra el tráfico vergonzoso y delictivo de seres humanos, contra la vulneración de los derechos fundamentales, contra cualquier forma de violencia, vejación y esclavitud. Trabajar juntos requiere reciprocidad y sinergia, disponibilidad y confianza, sabiendo que «ningún país puede afrontar por sí solo las dificultades unidas a este fenómeno que, siendo tan amplio, afecta en este momento a todos los continentes en el doble movimiento de inmigración y emigración» (Mensaje para la Jornada Mundial del Emigrante y del Refugiado 2014).

A la globalización del fenómeno migratorio hay que responder con la globalización de la caridad y de la cooperación, para que se humanicen las condiciones de los emigrantes. Al mismo tiempo, es necesario intensificar los esfuerzos para crear las condiciones adecuadas para garantizar una progresiva disminución de las razones que llevan a pueblos enteros a dejar su patria a causa de guerras y carestías, que a menudo se concatenan unas a otras.

A la solidaridad con los emigrantes y los refugiados es preciso añadir la voluntad y la creatividad necesarias para desarrollar mundialmente un orden económico-financiero más justo y equitativo, junto con un mayor compromiso por la paz, condición indispensable para un auténtico progreso.

Queridos emigrantes y refugiados, ocupáis un lugar especial en el corazón de la Iglesia, y la ayudáis a tener un corazón más grande para manifestar su maternidad con la entera familia humana. No perdáis la confianza ni la esperanza. Miremos a la Sagrada Familia exiliada en Egipto: así como en el corazón materno de la Virgen María y en el corazón solícito de san José se mantuvo la confianza en Dios que nunca nos abandona, que no os falte esta misma confianza en el Señor. Os encomiendo a su protección y os imparto de corazón la Bendición Apostólica.

Vaticano, 3 de septiembre de 2014

FRANCISCO

프란치스코 교황 성하의
2015년 세계 이민의 날 담화

모든 이의 어머니, 국경 없는 교회

사랑하는 형제자매 여러분,

예수님께서는 “탁월한 복음 선포자이시며 복음 자체” (「복음의 기쁨」, 209 항)이십니다. 가장 취약하고 소외받는 이들을 향한 예수님의 특별한 배려는 우리 모두 가장 약한 이들을 보살피고, 특히 새로운 형태의 빈곤과 노예살이의 피해자들 안에서 예수님의 고통 받으시는 얼굴을 알아보도록 초대합니다. 주님께서는 말씀하십니다. “너희는 내가 굶주렸을 때에 먹을 것을 주었고, 내가 목말랐을 때에 마실 것을 주었으며, 내가 나그네였을 때에 따뜻이 맞아들였다. 또 내가 헐벗었을 때에 입을 것을 주었고, 내가 병들었을 때에 돌보아 주었으며, 내가 감옥에 있을 때에 찾아 주었다” (마태 25, 35-36). 그러므로 지상의 나그네이며 모든 이의 어머니인 교회의 사명은 예수 그리스도를 사랑하는 것, 특히 가장 가난하고 버림받은 이들 안에 계신 그분을 공경하고 사랑하는 것입니다. 이들 가운데에는 분명 어려운 생활 조건과 온갖 위험에서 벗어나고자 애쓰는 이민과 난민이 있습니다. 그래서 올해 세계 이민의 날의 주제로 모든 이의 어머니, 국경 없는 교회를 선택하였습니다.

사실 교회는 아무런 차별과 제한 없이 모든 민족들을 두 팔 벌려 환대하여 모든 이에게 “하느님은 사랑” (1 요한 4, 8. 16)이시라고 선포합니다. 예수님께서는 돌아가시고 부활하신 뒤에 제자들에게 당신의 증인이 되고 기쁨과 자비의 복음을 선포하라는 사명을 맡기셨습니다. 오순절에 제자들은 용기와 열의로 가득 차서 위층 방을 떠났습니다. 성령의 힘은 제자들이 의심과 불안을 떨쳐내도록 해 주었고, 그들의 설교를 저마다 자기 지방 말로 이해하게 해 주었습니다. 이와 같이 교회는 처음부터 온 세상에 마음이 활짝 열려 있는 어머니였고, 경계를 두지 않았습니다. 이 사명은 이천년 동안이나 지속되어왔습니다. 이미 초세기에 선교적 선포는 교회의 보편적 모성을 강조하였고, 이 보편적 모성의 개념은 교부들의 저서에서 발전되었으며, 제2차 바티칸 공의회 때 재조명되었습니다. 공의회 교부들은 어머니인 교회(Ecclesia mater)에 대하여 말하면서 교회의 본성을 설명하였습니다. 교회는 자녀를 낳았고, “이미 자기 자녀가 된 그들을 사랑과 배려로 감싸 안습니다” (교회 현장 14 항).

모든 이의 어머니인 국경 없는 교회는 세상에 환대와 연대의 문화를 전파합니다. 이 문화 안에서는 그 누구도 쓸모없거나 성가신 존재, 또는 쓰고 버리는 존재로 여겨지지 않습니다. 그리스도인 공동체가 그 모성애를 참되게 실천할 때 사람들을 기르고 인도하며 길을 알려주고, 끈기 있게 동행하며 기도와 자선으로 그들의 이웃이 됩니다.

오늘날 이는 매우 특별한 의미를 지닙니다. 사실 이러한 대규모의 이주가 일어나는 시대에 많은 사람들이 고향을 뒤로하고 동경과 두려움으로 가득 찬 가방을 들고 더욱 인간적인 삶의 조건을 찾아 위험하지만 희망에 찬 여행을 나섭니다. 그러나 종종 이러한 이주로 교회 공동체 안에서 조차 이민의 삶, 그들의 박해와 비참의 이야기를 제대로 알기도 전에 의심과 적대감이 발생합니다. 이러한 의심과 편견은, 도움이 필요한 이방인들을 존중과 연대로 환대하라는 성경의 계명에 어긋나는 것입니다.

한편 우리 양심에서 인간의 고통을 어루만지라는 부르심, 곧 예수님께서 당신을 이방인과 고통을 겪는 이, 폭력과 착취의 무고한 모든 피해자와 동일시하시며 우리에게 남겨주신 사랑의 계명을 실천하라는 부르심을 듣습니다. 그러나 인간 본성이 지닌 나약함 때문에 “우리는 주님의 상처들에서 적당한 거리를 두는 그리스도인이 되려는 유혹을 받습니다” (「복음의 기쁨」, 270 항).

믿음과 희망과 사랑에서 나온 용기는 우리가 인간의 비참에서 멀어진 거리를 좁힐 수 있도록 해줍니다. 예수 그리스도께서는 우리가 이민과 난민, 강제 이주민과 망명자들에게서 당신을 알아뵙기를 언제나 기다리고 계십니다. 또한 그렇게 하여 우리가 우리의 자원을 그들과 함께 나누고, 때로는 우리가 누려온 안락한 삶을 어느 정도 포기하기를 요구하십니다. 바오로 6 세 교황님은 이에 관하여 다음과 같이 말씀하셨습니다. “남보다 잘사는 사람들은 자기 재산을 남들이 이용할 수 있도록 자기 권리를 어느 정도 너그럽게 양보해야 합니다” (「팔십주년」, 23 항).

다문화의 특징을 지닌 현대 사회에서 교회는 연대와 친교와 복음화에 새롭게 헌신을 하라는 요청을 받고 있습니다. 실제로 이주는 사람들과 문화들의 조화로운 공존을 보장하는 데에 필요한 가치들을 더욱 심화하고 강화할 것을 요구합니다. 이를 위하여 출신과 문화가 서로 다른 사람들의 다양성을 존중하고 그들이 공존하도록 해 주는 단순한 관용만으로는 충분하지 않습니다. 이에 덧붙여 교회의 사명은 국경을 초월하고 “방어와 두려움, 무관심과 소외의 태도에서 벗어나 …… ‘만남의 문화’를 바탕으로 한 태도로 나아가”도록 촉구하는 것입니다. “바로 이 만남의 문화만이 더 나은 세상, 더욱 정의롭고 형제적인 세상을 이룩할 수 있습니다” (2014년 세계 이민의 날 담화).

그런데 이주의 규모가 너무 커져 국가들과 국제기관들 사이의 체계적이고 적극적인 협력만이 이를 효과적으로 조절하고 관리할 수 있습니다. 실제로 이주는 모든 이에게 영향을 미칩니다. 이는 이주 현상의 규모 때문만이 아니라 “그에 따른 사회적, 경제적, 정치적, 문화적, 종교적 문제를 파생시키며, 국내와 국제 공동체에 극적인 도전을 제기하기 때문입니다” (「진리 안의 사랑」, 62 항).

국제적 차원에서 이주 현상에 대처하기 위하여 그 합목적성과 방법과 법 규정에 관한 논의가 자주 이루어지고 있습니다. 국제적, 국가적, 지역적 차원에서 이주를 통하여 더 나은 삶을 찾는 이들을 돋고자 열심히 노력하는 기관과 기구들이 있습니다. 그들이 칭찬받을 만한 아낌없는 노력을 다하고 있지만 더욱 과감하고 효과적인 활동이 필요합니다. 이 활동은 모든 인간의 존엄과 중심성을 지키는 것에 바탕을 둔 보편적 협력망에 기대고 있습니다. 이를 통하여 파렴치하고 조직적인 인신매매와 기본권 침해, 그리고 온갖 형태의 폭력과 억압과 노예살이에 맞서 훨씬 효과적으로 싸우게 될 것입니다. 그런데 협력하기 위해서는 상호성과 공조, 개방성과 신뢰가 필요하며, 다음과 같은 사실도 알아야 합니다. 곧, “그 어느 나라도 이 현상과 관련된 어려움들에 훌륭히 대처해 주고 있습니다” (2014년 세계 이민의 날 담화).

이주 현상의 세계화에 맞서, 이민들의 처지를 더욱 인간답게 만들도록 사랑과 협력의 세계화로 응답해야 합니다. 이와 더불어 종종 서로 맞물려 있는 전쟁과 기근으로 고국을 떠날 수밖에 없는 원인들을 차츰 없애는 여건 조성을 위하여 노력을 기울여야 합니다.

이민과 난민을 향한 연대에 덧붙여, 세계적 차원에서 더욱 정당하고 공정한 경제 질서와 금융 질서를 확립하기 위한 용기와 창의력이 필요합니다. 또한 평화를 위하여 더욱 헌신해야 하며, 이는 모든 진정한 발전에 필수불가결한 조건입니다.

사랑하는 이민과 난민 여러분! 여러분은 교회의 마음 안에 특별한 자리를 차지하고 있고, 교회가 넓은 마음으로 온 인류 가족을 향한 모성애를 드러내도록 돋고 있습니다. 신뢰와 희망을 잊지 마십시오! 이집트로 피신한 성가정을 생각해 봅시다. 성모님의 마음과 요셉 성인의 세심하게 돌보는 마음이 하느님께서 결코 그들을 저버리지 않으신다는 확신을 간직했던 것처럼, 여러분 안에도 그와 똑같은 하느님께 대한 신뢰가 결코 사그라지지 않기를 바랍니다. 여러분을 성모님과 요셉 성인의 보호에 맡겨드리며 진심으로 여러분 모두에게 교황 강복을 보내드립니다.

바티칸에서
2014년 9월 3일
프란치스코

2015 年第 101 屆世界移民及難民日文告
「無邊境的教會、眾人的母親」

親愛的兄弟姐妹們：

耶穌基督是「是出類拔萃的福傳者」(《福音的喜樂》209)，特別關懷最弱勢者和被邊緣化者，邀請我們去關心最脆弱者，去辨認他們受苦的面龐，尤其是關心身處於各種新的形態的貧困及奴役受害者。上主說：「因為我餓了，你們給了我吃的；我渴了，你們給了我喝的；我作客，你們收留了我；我赤身露體，你們給了我穿的；我患病，你們看顧了我；我在監裡；你們來探望了我」(瑪廿五 35-36)。身為世上朝聖者的教會及眾人的母親，教會的使命就身處於赤貧者及最被遺棄者中，要熱愛耶穌基督，欽崇祂，及愛慕祂；其中當然就包含遷移者和難民們，他們試圖逃離艱苦的生活環境和各式各樣的危險。所以，今年的世界移民及難民日的主題是：「無邊境的教會，眾人的母親」。

教會展開雙臂，歡迎每一個人，不分尊卑或有何限制，為的是宣揚「天主是愛」(若壹四 8、16)。在耶穌在死亡和復活後，要求門徒們為祂作證及宣講福音的喜樂及慈悲，將這使命託付給門徒們。五旬節那天，門徒們滿懷著勇氣及熱火離開所居住的樓房；聖神的力量克服了門徒們的疑慮和不安，使得他們都能用各自不同的外方語宣講。教會一開始就是一個懷著愛心開放給全世界的慈母教會，一直都沒有任何邊境。這個使命已延續兩千多年了。即使是在最初的幾世紀中，教會宣講的使命談到教會普世性的母性，歷代教父們也曾書寫於著作中，而第二次梵蒂岡大公會議(1962-1965)更沿續此使命。參與梵二會議的教父們以慈母教會來說明教會的本質。教會要求其子民及「慈母教會也以愛護關切之情，猶如自己的兒女一般地去懷抱他們。」(《教會憲章》14)

無邊境的教會、眾人的母親，教會傳播一種互相接納及精誠團結的文化到全世界——沒有任何一個人被視為是無用的，不合時宜的，或可被丟棄的。當教會真實地活出這種母職時，基督信仰團體就能夠助長，帶領和指點迷津，耐心地陪伴，並藉由祈禱和慈善工作吸引別人。

今日這任務有一個特殊的意義。事實上，在如此數字龐大的人們離鄉背景的遷移時代，遷移者手提著滿載著恐懼及渴望的行李箱，為尋求更人性化的居住環境而踏上充滿希望及危險的旅途。然而，通常這種的遷移會引起高度懷疑和敵意，即便在教會團體中也可能發生，因為不了解遷移者過去的生活經歷，或受迫害及窮困的生命故事。在這種情況下，懷疑和偏見便與聖經的誠命——要以尊重和精誠團結的態度接納有需要的陌生人——是互相衝突的。

另一方面，我們的良心意識到，耶穌召喚我們去觸摸人類的苦難，去實踐耶穌把自己當作陌生人、受苦者，受剝削者及受暴力的無辜受害者時，祂要我們實踐祂留給我們的愛的誠命。但是，因為我們本性的軟弱，「有些基督徒與主的創傷保持距離，有時候我們會受到誘惑成為他們一分子。」(《福音的喜樂》270)

來自於信德、望德和愛德的勇氣，能夠減少我們與人類苦難之間的距離。耶穌總是在等待著，被人在遷移者，難民們，流離失所者和流亡者身上認出祂，並經由這些受苦難者，召喚我們要與人分享我們的資源，偶而要放棄一些所擁有的財富。教宗保祿六世談到這一點時，他說：

「比較幸運的人們應該放棄若干權利，如慷慨輸將，以服務他人。」(《八十週年》23)

當今社會的文化多元化的特性，鼓勵我們教會承擔一個精誠團結，共融和福傳的新承諾。事實上，人口遷移的現象，召喚我們深化和強化那些保證人與人和文化之間和平共處必須有的價值。僅僅做到寬容地尊重多元化，彼此分享不同背景，以及不同文化之間的交流方式是不夠的。這點正是教會所能貢獻的：克服邊境之阻隔，且鼓勵「放下防衛與恐懼、冷漠與邊緣化的態度，(……) 轉向『與人相遇』這種態度的文化；唯有這樣的文化才能帶來更美好、更正義和友愛的世界。」(教宗方濟各 2014 年第 100 屆世界移民難民日文告)

然而，人口遷移所牽涉的人規模龐大，唯有依靠各國間和國際組織間系統性和積極性地合作，才能夠有效地管理及控制人口遷移問題。人口遷移影響著每一個人，不僅是因為這一現象的幅度，也是因為「它引發的社會，經濟，政治，文化和宗教的問題，並對各國間及國際社會間帶來巨大挑戰。」(《在真理中實踐愛德》62)

在全球常有會議討論關於處理遷移者問題的適當性、方法和需要的規範。有些國際的、國內的，以及地方的機構和組織都正在努力，去服務那些為追求更好生活而遷移的人們。這些機構和組織的慷慨和努力值得稱道，儘管如此，更需要有具果斷性和建設性的行動，在國際網路的合作之下，並基於維護人性尊嚴及其核心價值。這將有助於有效地對抗可恥和違法的人口販賣、基本權利的侵犯，以及所有形式的暴力、欺壓和奴役。然而，攜手合作需要互惠、共同行動，開放和信任的態度，清楚明白「沒有任何國家能獨力面對與此現象相關的種種困難，此一現象就是目前各大洲均受廣泛影響的兩股移動：移民的入境與出境。」(教宗方濟各 2014 年第 100 屆世界移民難民日文告)

與全球化的慈善機構合作來回應全球化的人口遷移現象，這是必要的事，為使遷移者的生活環境更加人性化。同時，也需要更大的努力去減少遷移的原因，避免人們常因戰爭或飢荒而被迫者離鄉背井。

除了與遷移者和難民團結一致，必須要帶著勇氣和創意去發展一個全球性的更公正和公平的金融及經濟秩序，以及增加對和平的承諾，這都是真正進步不可缺少的條件。

親愛的遷移者和難民們！你們在教會的心中占有特殊的地位，你們協助教會擴展她的心胸，彰顯了她對每個家庭的母性關懷。你們千萬不要失去信心和希望！讓我們回想當年逃往埃及的旅途中的聖家三口：童貞聖母瑪利亞的慈母心和聖若瑟的善心使他們保持信心，相信天主絕不會拋棄他們。願你們也同樣保持在主內永不匱乏的希望。我將你們託付於聖家和天主的保佑，我誠摯地頒布我的宗座降福。

教宗方濟各

梵蒂岡

2014 年 9 月 3 日

(主教團移民觀光委員會恭譯)

Sứ diệp của Đức Thánh Cha Phanxicô

nhân Ngày Thế giới Di dân và Tị nạn lần thứ 101 (năm 2015)

Giáo hội không biên giới, Mẹ của mọi người

Anh chị em thân mến,

Đức Giêsu “là người rao giảng Tin Mừng tuyệt hảo và là hiện thân của Tin Mừng” (Tông huấn Evangelii Gaudium, số 209). Trước lòng ân cần Người dành đặc biệt cho người dễ bị tổn thương nhất và người bị gạt ra ngoài lề xã hội hon cả, chúng ta được mời gọi phải chăm sóc cho những người yếu ớt hơn mình và nhận ra diện mạo đau khổ của Người, nhất là noi những nỗi nhọc nhằn của các hình thức nghèo khổ và nô lệ mới. Chúa nói: “Vì xưa Ta đói, các người đã cho ăn; Ta khát, các người đã cho uống; Ta là khách lạ, các người đã tiếp rước; Ta trần truồng, các người đã cho mặc; Ta đau yếu, các người đã thăm nom; Ta ngồi tù, các người đã đến thăm” (Mt 25, 35-36). Vì vậy, Giáo hội lữ hành trên trần gian và là Mẹ của mọi người có sứ mạng phải yêu mến Chúa Giêsu Kitô, tôn thờ và yêu mến Người đặc biệt noi những người nghèo khổ nhất và bị bỏ rơi hon hết; chắc chắn trong số những người này có những người di dân và tị nạn, họ đang tìm cách thoát khỏi những điều kiện sống khắc nghiệt và nguy hiểm từ bờ. Do đó, năm nay Ngày Thế giới Di dân và Tị nạn có chủ đề: Giáo hội không biên giới, Mẹ của mọi người.

Quả thật, Giáo hội giang tay đón nhận mọi dân tộc, không phân biệt một ai và vượt qua mọi biên giới, để loan báo cho mọi người biết rằng “Thiên Chúa là tình yêu” (1Ga 4, 8.16). Sau khi chịu chết và sống lại, Đức Giêsu đã trao cho các môn đệ sứ vụ làm chứng cho Người và loan báo Tin Mừng của niềm vui và lòng thương xót. Ngày Lễ Ngũ Tuần, các môn đệ ra khỏi Nhà Tiệc ly, lòng đầy can đảm và hân hoan; sức mạnh của Thánh Thần đã thắng mọi hổngh và khiến cho ai nấy đều hiểu được trong tiếng của mình những gì các môn đệ loan báo; như thế, ngay từ đầu, Giáo hội là một người mẹ với tấm lòng mở ra cho cả thế giới, vượt qua mọi biên giới. Từ đó đến nay, nhiệm vụ này đã trải qua hai ngàn năm lịch sử, nhưng ngay từ những thế kỷ đầu tiên, việc loan báo truyền giáo đã cho thấy rõ tính cách hiền mẫn của Giáo hội đối với toàn thể nhân loại, sau đó, các Giáo phụ cũng đã khai triển và Công đồng Vaticanô II cũng đã nhắc lại vai trò này của Giáo hội. Các nghị phụ đã nói đến “Ecclesia Mater” (Giáo hội là Mẹ) để giải thích bản chất của Giáo hội. Thật vậy, Giáo hội sinh ra những người con, cả nam lẫn nữ, mà Giáo hội ôm vào lòng và “yêu thương săn sóc họ” (Hiến chế Giáo hội Lumen Gentium, số 14).

Giáo hội không biên giới, Mẹ của mọi người, truyền bá trên thế giới văn hoá đón tiếp và liên đới, văn hoá này chủ trương không được xem ai là người vô ích, vướng víu, và không được loại trừ ai. Quả thật, khi sống vai trò làm mẹ, cộng đoàn Kitô hữu nuôi dưỡng, định hướng và chỉ đường, kiên nhẫn đồng hành và tìm cách trở nên gần gũi qua kinh nguyện và các công việc thể hiện lòng thương xót.

Ngày nay, tất cả những điều này có một ý nghĩa đặc biệt. Thật vậy, trong thời đại có những cuộc di dân trên diện rộng, một số đông người rời bỏ quê nhà lòng trắc tr鳃 hy vọng, họ chấp nhận nguy hiểm để lên đường, với ước muốn và sợ hãi làm hành trang, họ chỉ mong sao tìm được những điều kiện sống nhân đạo hơn. Tuy nhiên, những trào lưu di cư này thường hay gây ra ngờ vực và chống đối, ngay cả nơi các cộng đoàn của Giáo hội, và ngay cả khi người ta cũng chưa biết những người trong cuộc đã phải sống, bị bách hại và chịu khổ khốn khổ như thế nào. Trong trường hợp này, nghi ngờ và thành kiến đi ngược lại với điều răn trong Kinh Thánh dạy chúng ta đón tiếp khách lạ đang túng quẩn với lòng tôn trọng và trong tình liên đới.

Một mặt, trong lương tâm chúng ta cảm nhận được lời kêu gọi phải chạm đến sự khốn cùng của nhân loại và thi hành mệnh lệnh yêu thương mà Đức Giêsu đã để lại cho chúng ta khi Người đồng hóa mình với khách lạ, với người đau khổ, với tất cả các nạn nhân bị bạo hành và bóc lột. Nhưng mặt khác, vì bản chất yếu đuối, “chúng ta lại cảm thấy bị cảm dỗ trở thành loại Kitô hữu giữ một khoảng cách an toàn với những vết thương của Chúa” (Tông huấn Evangelii Gaudium, số 270).

Khoảng cách chúng ta giữ đối với những thâm cảnh của nhân loại sẽ rút ngắn lại nếu chúng ta có một đức tin, đức cậy, đức mến can trường. Chúa Giêsu Kitô luôn chờ đợi chúng ta nhận ra Người noi những người di dân và tị nạn, những người phải di tản và lưu vong, và bằng cách đó, Người cũng kêu gọi chúng ta phải chia sẻ nguồn lực mình đang có, và đôi khi phải từ bỏ phần nào những tiện nghi và sung túc mình đang hưởng. Trước đây, Đức Thánh Cha Phaolô VI vẫn nhắc nhở chúng ta điều đó, ngài nói: “những người được ưu đãi hơn cả

phải từ bỏ một số quyền lợi của mình, để thanh thản hơn mà đem của cải ra phục vụ người khác” (Tông thư Octogesima Adveniens, 14 tháng 5 năm 1971, số 23).

Và lại, do các xã hội thời nay mang tính đa văn hoá, nên Giáo hội phải cảm thấy mình cần dấn thân hơn nữa để xây dựng tình liên đới, sự hiệp thông và loan báo Tin Mừng. Quả thật, các trào lưu di cư buộc chúng ta phải đào sâu và tăng cường những giá trị cần thiết để bảo đảm sao cho các cá nhân và các văn hoá sống chung với nhau cách hài hoà. Để đạt được yêu cầu này, sự dung nhận thôi chưa đủ, mặc dù hành động này mở đường cho việc tôn trọng sự khác biệt và đưa đến việc chia sẻ giữa những con người có nguồn gốc và văn hoá khác nhau. Còn phải lồng vào đây lời của Giáo hội kêu gọi chúng ta vượt qua biên giới và tạo điều kiện nhằm “chuyển từ một thái độ tự vệ và sợ hãi, thờ ơ hoặc gạt qua bên lề... sang một thái độ lấy ‘văn hoá gấp gỡ’ làm nền tảng, vì chỉ có văn hoá này mới có thể xây dựng một thế giới công bằng và huynh đệ hon” (Sứ điệp nhân Ngày Thế giới Di dân và Tị nạn năm 2014).

Tuy nhiên các trào lưu di cư đã đạt đến những chiêu kích quá lớn nỗi chí khi nào các Quốc gia và các Tổ chức Quốc tế cộng tác với nhau một cách có hệ thống và tích cực, mới điều tiết được cách hữu hiệu và quản lý được các trào lưu này. Quả thật, vẫn đề di dân phải làm cho mọi người quan tâm, không phải chỉ vì hiện tượng này đạt đến tầm cỡ rộng lớn, nhưng còn là vì “nó nêu lên nhiều vấn đề về xã hội, kinh tế, chính trị, văn hoá và tôn giáo và vì nó đặt ra cho các cộng đồng quốc gia và cho cộng đồng quốc tế những thách đố đầy kịch tính” (ĐTC Bênêđictô XVI, Thông điệp Caritas in Veritate, 29 tháng 6 năm 2009, số 62).

Trên bình diện quốc tế, vẫn thường diễn ra những cuộc bàn thảo về cơ hội, phương pháp và quy định để đối phó với hiện tượng di dân. Có những cơ quan và định chế, ở cấp độ quốc tế, quốc gia và địa phương, đang làm việc cật lực để giúp những người mong tìm được một cuộc sống tốt đẹp hơn qua việc di cư. Mặc dù những nỗ lực của họ thật quảng đại và đáng ca ngợi, nhưng cần phải có một hành động cương quyết và hữu hiệu hơn, nhờ vào sự cộng tác của mạng lưới thế giới, nhằm bảo vệ phẩm giá của mỗi người và tôn trọng con người như là mối quan tâm hàng đầu. Bằng cách này, công cuộc đấu tranh chống lại nạn buôn người ô nhục và gây nhiều tội ác, chống lại sự xâm phạm các quyền cơ bản, chống lại mọi hình thức bạo lực, áp bức và nô lệ, sẽ trở nên khốc liệt hơn. Tuy nhiên, làm việc chung với nhau đòi hỏi sự tương trợ và đồng bộ, cùng với sự cởi mở và tin tưởng nhau, vì “không một đất nước nào có thể một mình đương đầu với những khó khăn liên quan đến hiện tượng này, vì nó quá rộng lớn đến nỗi kể từ nay nó kéo theo tất cả các châu lục vào trong một trào lưu kép nhập cư và di cư” (Sứ điệp nhân Ngày Thế giới Di dân và Tị nạn năm 2014).

Trước sự toàn cầu hoá của hiện tượng di dân, phải đáp lại bằng sự toàn cầu hoá của đức ái và hợp tác, hầu làm cho các điều kiện của những người di dân được nhân đạo hơn. Đồng thời, phải tăng cường nỗ lực để tạo những điều kiện có thể bảo đảm làm giảm dần những nguyên nhân thúc đẩy dân của cả một nước rời bỏ quê nhà, vì lý do chiến tranh và đói kém, thường nguyên nhân này lại gây ra nguyên nhân kia.

Thêm vào tình liên đới đối với người di dân và tị nạn, phải có lòng can đảm và óc sáng tạo, rất cần thiết để phát triển ở quy mô quốc tế một trật tự kinh tế tài chính công minh chính trực hơn, kết hợp với sự gia tăng dân số vì hòa bình, là điều kiện tối cần của mọi bước tiến triển đích thực.

Các bạn di dân và tị nạn thân mến! Các bạn có một chỗ đặc biệt trong con tim của Giáo hội, và các bạn giúp Giáo hội mở rộng lòng mình để biểu lộ tình hiền mẫu cho toàn thể gia đình nhân loại. Xin các bạn đừng đánh mất niềm tin và hy vọng! Chúng ta hãy nhớ đến Thánh Gia phai lưu vong sang Ai Cập: cũng như trái tim từ mẫu của Đức Trinh Nữ Maria và trái tim ân cần của Thánh Giuse luôn áp ủ niềm tin tưởng rằng Thiên Chúa không bao giờ bỏ rơi các ngài, xin cho niềm tin tưởng ấy cũng không thiếu nơi các bạn. Tôi xin trao phó các bạn vào bàn tay che chở của các ngài, và tôi thân ái ban Phép lành Toà Thánh cho tất cả các bạn.

Từ Vatican, ngày 3 tháng 9 năm 2014

PHANXICÔ